

Od
25
lat
z maturzystami

**MATURA
2019**

■ „FERDYDURKE” – motywy, wypracowania
■ Co będzie na egzaminie z matematyki,
biologii i geografii – ważne wskazówki!

ZNAJDŹ POMYSŁ NA SIEBIE!

Cogito®

Miesięcznik dla licealistów

WYBIERZ STUDIA

■ prawo ■ logistyka mediów

**SIŁA
GRUPY**

*Zero waste
ma sens!*

Pomysł na życie?
BookTube

Cenię w sobie
odwagę

*Natalia
Zastępa*

Cogito

ISSN 1231-160X
indeks 324736
0 5
9 771231 160900

Pismo specjalistyczne, nakład: 15 000 egzemplarzy

Nr 5 (539) MAJ 2019
cena 9,90 zł (w tym 5% VAT)

Sezon na DNI OTWARTE
– uczelnie czekają

Od redakcji:

Zawsze pojawia się coś, co zmusza nas do zmiany myślenia o sobie, o świecie. Budzimy się i widzimy, rozumiemy więcej... Takim impulsem do przebudzenia może być tekst „Zero waste!”. Jego bohaterki, świetne dziewczyny, uświadamiają nam, ile jedzenia marnujemy, ale też podsuwają pomysły, jak mądrze je wykorzystywać.

Czasem trzeba odwagi, a czasem olśnienia, impulsu, który sprawi, że zaczniemy żyć po swojemu... Niezależnie od tego, co o nas mówią, po prostu róbmy swoje. Wtedy docenimy własną odwagę – tak jak Natalia Zastępa, nasz gość numeru.

Zapraszam do czytania

Ola Sienko

W tym numerze:

TWOJE ŻYCIE I ROZMOWY

4 Informator

6 Gość numeru: Cenię w sobie odwagę!

– Natalia Zastępa

8 Na temat: Zero waste!

11 Na topie: Co się nowego pojawiło w technologii?

12 Myślę, więc...: Szkoła bez zadań domowych? Widzisz to?

TWOJE EMOCJE I INSPIRACJE

14 Superakcja: W górę serca!

15 Konkurs: Unia i ty

16 Pomysł na życie: Maja K. z BookTuba'a

18 Inspiracje: Co cię inspiruje w sztuce?

20 Kurs na kompetencje: Siła grupy = współdziałanie

22 Strefa psyche: Główna pracuje!

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

24 Studia news

26 Twoja kariera: Studia interdyscyplinarne dla przyszłych prawników

28 Studia: U nas liczą się studenci

31 Indeks za granicą: Studia po włosku

32 Studia: Logistyka mediów

34 Kultura: Książka, muza, film

36 Czas na debiut

TWOJA SZKOŁA I MATURA

38 Lektura na maturę: „Ferdynand”

44 Matura pisemna: Kim są starzy dla młodych? – rozprawka z „Ferdynanda”

48 Matura ustna: Przygotuj się na pytania!

51 Matura ustna: Jak dobrze wypaść w rozmowie z egzaminatorem?

52 Biologia – kurs do matury: Ostatnie wskazówki do arkusza

55 Geografia – kurs do matury: Przed egzaminem

58 Matematyka: Zadania z arkuszy na poziom podstawowy i rozszerzony

6 Gość numeru

Każdy może mieć różne skojarzenia, słuchając mnie, ale ja będę robiła to, co lubię, nie próbując nikogo przypominać – mówi Natalia Zastępa.

8 Nie marnuj jedzenia!

Pojawia się to „coś”, co zmusza nas do pomyślenia nie tylko o sobie, wygodzie, własnym samopoczuciu, ale i o świecie, w którym żyć będą następne pokolenia.

Cogito

REDAKTOR NACZELNA
Ola Siewko

WSPÓŁPRACOWNICY:

Monika Bartnik, Dominika Gnacek, Ludwik Janion, Aneta Kunowska, Ewa Nowak, Krzysztof Nowak, Dorota Nosowska

PROJEKT OKŁADKI, LAYOUTU I SKŁAD:
MAK

OKŁADKA:
fot. materiały promocyjne
Universal Music Polska

STUDIO DTP:
Remigiusz Cichocki (kierownik)

ADRES REDAKCJI:
e-mail: cogito@cogito.com.pl
03-812 Warszawa,
ul. Kamionkowska 45

BIURO REKLAMY:
Magdalena Głogowska (dyrektor)
magda@cogito.com.pl, tel. 510 273 659

KOLPORTAŻ:
Marcin Brona, kolportaz@cogito.com.pl,
tel./faks 22 610 11 64

PRENUMERATA:
Malwina Wysocka, prenumerata@cogito.com.pl,
pl, tel. 22 610 11 71

SKLEP INTERNETOWY www.edukram.pl:
Anna Śledzińska, edukram@edukram.pl

WYDAWCA: GRUPA COGITO Sp. z o.o.

PREZES ZARZĄDU: ALINA KUŹMINA

DRUK: Opolgraf S.A.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skrótków, adiustacji, redagowania nadsyłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Wydawca miesięcznika „COGITO” ostrzega, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów naszego pisma po cenie niższej lub wyższej niż wydrukowana na okładce jest działaniem bezprawnym, przynoszącym szkodę wydawcy. W związku z tym osoby dokonujące nielegalnej sprzedaży „COGITO” będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej i cywilnej.

14 *W górę serca!*

Nie łatwo przekonać innych do działalności charytatywnej. Licealistkom z Warszawy się udało. Jak to zrobiły?

16 *BookTube – pomysł na życie*

Maja K. dzieli się z widzami swoją miłością do literatury. I robi to skutecznie.

18 *Co INSPIRUJE?*

Niesie emocje, kształtuje umysł i pobudza wrażliwość. Czy też tak postrzegasz sztukę?

Nie przegap!

Numer 6/2019 „Cogito”
ukaże się 21 maja!
Szukaj w kioskach,
salonach prasowych
i empikach
lub zamów prenumeratę.
Szczegóły na s. 66.

26 *Prawo – czy to studia dla ciebie?*

Sprawdź, na jakiego kandydata czekają wydziały prawa!

32 *Mamy dla ciebie superkierunek*

Po logistyce mediów będziesz zarządzał światem mediów.

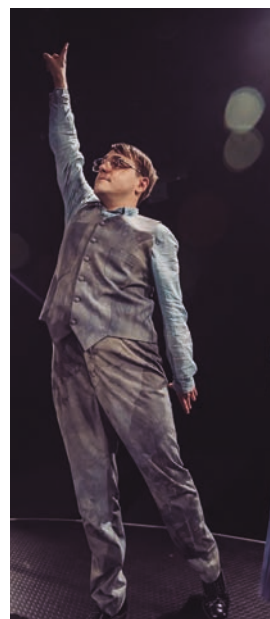
38 *„Ferdynand” – na maturze*

Najważniejsze motywy i zagadnienia, przykładowe wypracowania maturalne.

48 *Matura ustna*

Przygotuj się na pytania, zadbaj o wiedzę i autoprezentację!

52 *Matematyka, biologia, geografia – ostatni trening przed egzaminem*

Festiwal Nauki „Skołowany Weekend”

VII edycja Festiwalu Nauki „Skołowany Weekend” odbędzie się w tym roku 11 i 12 maja na Wydziale Matematyki i Nauk Informatycznych Politechniki Warszawskiej. Warto, by uczniowie szkół średnich pojawili się tutaj. To impreza dla młodych ludzi – pasjonatów różnych dziedzin nauki.

„Skołowany Weekend” to krótkie wykłady, warsztaty i wystawy dostosowane do wieku i wiedzy słuchacza. W tym roku to np. warsztaty „Ostatni dzwonek, czyli chemiczne warsztaty maturalne” i „Mikrobiologia – czy można spojrzeć bakterii w oczy?” czy wykład „Standardowe techniki kryminalistyczne – jak nie dać się złapać?”. Festiwal przygotowują studenci – członkowie Chemicznego Koła Naukowego Flogiston Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej i warszawskich uczelni, którzy chcą podzielić się swoją wiedzą i zaszczerpić w innych pasję do nauki i odkryć. Zapisy kończą się pod koniec kwietnia. Udział w festiwalu jest bezpłatny.

Fajny projekt!

#pięknocalkiemnaturalne

18 marca w Zespole Szkół w Łęgu (woj. pomorskie) odbyły się warsztaty budowania pozytywnej samooceny. Poprowadziła je pedagog Justyna Musall.

Młodzi dowiedzieli się, na czym polega manipulacja mediów i ich ingerencja w podświadomość, kreowanie wizerunku przez portale społecznościowe oraz jakie zagrożenia wiążą się z porównywaniem się z osobami medialnymi takimi jak celebryci. Partnerem projektu był

program „Sukces TO JA” – jego przedstawicielka, pani **Joanna Rek-Faber**, nagrała dla młodzieży krótki film dotyczący wiary w swoje marzenia. Dziewczyny z projektu, czyli Marta Maciejewska, Weronika Landowska, Julia Fleming, opowiedziały, czym według nich jest pewność siebie i piękno.

Spotkanie odbyło się w ramach projektu „#pięknocalkiemnaturalne” realizowanego na platformie „Zwolnieni z Teorii”.

Wyślij swój komiks na Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier w Łodzi

Stowarzyszenie Twórców „Contur” zaprasza do udziału w konkursie organizowanym w ramach Międzynarodowego Festiwalu Komiksu i Gier w Łodzi. Możesz zgłaszać komiksy o dowolnej tematyce, stanowiące zamkniętą całość. Objętość: do 8 plansz. Dopuszczalne techniki: rysunek, malarstwo, grafika komputerowa i fotografia. Układ pionowy. Format A3 lub A4.

Nagrody:

Grand Prix: 7000 zł • I nagroda: 4500 zł • II nagroda: 3500 zł • III nagroda: 2000 zł • trzy wyróżnienia po 1000 zł.

Regulamin konkursu:

<http://komiksfestiwal.com/konkursy/miedzynarodowy-konkurs-na-krotka-forme-komiksowa/>.

Startuj do Akademii Liderów

Lider – lubię to! Pod takim hasłem Fundacja Świętego Mikołaja rozpoczęła rekrutację do 5. edycji Akademii Liderów. Mogą zgłaszać się uczniowie między 16. a 20. rokiem życia, którzy mają pomysł na autorski lokalny projekt społeczny lub historyczny i chcą nauczyć się, jak go zrealizować. Każdy z uczestników Akademii otrzymuje roczne stypendium na własny rozwój. Rekrutacja do programu potrwa do 20 maja. Mówi Wojtek Fokczyński z Lublińca, jeden z absolwentów: „Akademia Liderów nie tylko nauczyła mnie prowadzenia projektów społecznych. Pokazała także, że to jak świat będzie wyglądał w przyszłości, zależy tylko od nas. Akademia to szansa na zmianę siebie oraz otoczenia – mam nadzieję, że ją wykorzystam.”

Zgłoszenia można wysyłać pojedynczo lub w zespołach dwuosobowych poprzez formularz na stronie www.mikolaj.org.pl/akademia.

REKLAMA

WARSZAWSKIE TARGI KSIĄŻKI

23–26 maja 2019, Warszawa, PGE Narodowy

oraz 13. Targi Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA

Organizator

Organizator
wykonawczy

Patronat honorowy

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Współpraca medialna

Cenie w sobie odwagę!

Daje wrażliwość i piękny głos. Jest polską Laną del Rey – mówili jurorzy 9. edycji The Voice of Poland. A sama Natalia Zastępa mówi tak: każdy może mieć różne skojarzenia, słuchając mnie, ale ja będę robiła to, co lubię, nie próbując nikogo przypominać.

Ola Siewko: W szkole, w studiu nagraniowym, w trasie... Nietypowo zaczęłaś naukę w liceum...

Moja nauka w szkole średniej zaczęła się dość intensywnie. W zeszłym półroczu przez udział w The Voice of Poland musiałam się bardzo spieszyć, żeby wszystko zaliczyć przed końcem pierwszego semestru. Dałam radę z średnią 4,33, więc jestem zadowolona. Teraz też mam zaległości, ale jest mi łatwiej, ponieważ nie ma mnie w szkole kilka dni, najwyżej tydzień, natomiast podczas programu opuściłam cały miesiąc i trudno było się wbić w szkolny rytm po powrocie. Z klasą zdążyłam się poznać, mam grupkę bliższych znajomych, którzy mnie wspierają i bardzo to doceniam, ponieważ to ważne mieć przy sobie takich ludzi. Na imprezki czas też da się znaleźć.

Za rok osiemnastka, a Ty tak naprawdę zaczęłaś dorosłe życie. Już wiesz, jaki ma smak?

Myślę, że jeszcze nie poznałam dorosłego życia. Praca z doświadczonymi ludźmi z branży uczy mnie i doceniam to, że mogę sobie teraz obserwować, uczestniczyć w tym życiu oraz wyciągać wnioski z różnych sytuacji, których moi rówieśnicy mogli nie doświadczyć. Rodzice „trzymają mnie za rękę” i pomagają się w tym odnaleźć. Smak dorosłego życia poznam chyba, kiedy będę musiała już sama sobie radzić i będę brała odpowiedzialność za podjęte decyzje. Zawsze byłam zdania, że osiemnastka nie jest wyznacznikiem dorosłości, ale oczywiście jak większość nastolatek, czekam na ten dzień.

Doszłaś do finału The Voice of Poland. Czego powinni być świadomi młodzi ludzie, którzy chcą zgłosić się do programu?

Ktoś, kto idzie do programu, powinien być pewien swoich umiejętności, mieć już jakieś obycie sceniczne. Dużo osób pisało do mnie z pytaniem, czy żeby dostać się do programu, trzeba uczyć się śpiewać?... Oczywiście nie, ale ja uważam, że dobrze mieć już jakąś wiedzę albo podstawy. Nie wiadomo, jaki utwór przydzieli ci trener, a najczęściej nie są to łatwe numery. Można tego nie udźwignąć.

Kto Cię inspiruje w życiu?

W życiu inspiruje mnie niewiele osób, na pewno moja mama i siostra. Wokalnie – Celine Dion, Beyonce, Beata Kozidrak, Christina Aguilera... wielkie, mocne głosy – mogłabym wymieniać bardzo długo:). Słucham różnej muzyki, najczęściej wracam do klasyków typu Pink Floyd, Coldplay, Led Zeppelin. Ostatnio słuchałam np. nowej płyty Darii Zawiałow – „Helsinki”.

Lubię też kanał „Sfilmowani” – robią fajne recenzje

Pracuję nad drugim singlem i myślę, że w niedalekiej przyszłości płyta! Reszta się okaże, los mnie bardzo zaskakuje, póki co pozytywnie i mam nadzieję, że tak zostanie.

filmów. Czasami oglądam urywki amerykańskich talk show jak „Ellen” czy „The Late, Late Show”. Z książek to najczęściej biografie muzyków, którzy mnie interesują, np. „Led Zeppelin. Kiedy Giganci chodzili po Ziemi” albo „Być jak... Adele”.

Z kim konsultujesz swoje wybory?

Zależy w jakiej kwestii. Jednak w większości wypadków jest to moja siostra, jesteśmy bardzo blisko. Są sytuacje, gdy wiem, że ktoś ma większe doświadczenie i warto się tej osoby posłuchać, wtedy liczę się z jej zdaniem. Chociażby podczas nagrywania mojego pierwszego singla miałam wątpliwości i nie byłam przekonana co do niektórych kwestii, ale pracowałam z ludźmi, którzy w branży są już bardzo długo. Posłuchałam ich rad i wszystko wyszło bardzo dobrze.

„A jednak często jest, że ktoś słowem złym zabija tak jak nożem” – śpiewał Czesław Niemen. Ty dałaś swój głos i muzykę w proteście artystów przeciwko mowie nienawiści...

Bardzo popieram tego typu projekty, już wcześniej zaangażowałam się w akcję Zuzi Jabłońskiej „#powiedzmitowtwarz”, a teraz w „Artyści przeciw nienawiści”. Trzeba umieć odróżniać konstruktywną krytykę od mowy nienawiści i wydaje mi się, że to jest duży problem. Ludzie myślą, że jak napiszą: „ale ona beznadziejnie śpiewa”, to nie jest hejt, a wyrażanie własnego zdania...

O kim myślisz, śpiewając: „Nie chcę więcej ran/ Już nie wierzę nam/ W żadne słowo/ Nie da się tak szybko zacząć jeszcze raz”?

Tego tekstu nie odnoszę do miłosnej relacji, a większość tak go interpretuje. To dobrze, bo myślę, że ludzie mogą się z nim utożsamiać. Nie zdradzę, o kim śpiewam, bo piosenka nie ma wydźwięku radosnego. Podejrzewam nawet, że ta osoba sama nie ma pojęcia, że to o niej myślę w tej piosence.

Co w sobie cenisz najbardziej: pracowitość, talent, a może inną cechę?

Na najtrudniejsze pytania trzeba odpowiadać szybko i zwięźle:). Cenię w sobie odwagę, wierność samej sobie, pewność siebie i wrażliwość.